

1 JÓÁA

Tujkénú Jóáa cáatúnuháámí

Mepájtyeténé uubálleju

¹ Ámúhakye ó caatúnú Críjtodítýú dííbyej tééveríi Píívyéébe meke pájtyetétsőóbedítýú íjcyáné uubálle. Diibyéhjáa ihdyu iíjcyadúré ícyahíjcyá ipíívyema íjcyátuube ííñujíi ípívyéévétúné ihdéjuco. Áabekée muha maájtyúmiibe íhjyuváné muha mélleebóhi. ² Aabée böhówáávédítýú íjcyáné uwááboju íñe ámúhakye ó úúbállehíjcyá múijyú medsíjivéjúcóóítyúne bólí dííbyedítýú meújcúné uwááboju. Aabéhjáa ihdyu iíjcyadúré Cááníma ícyahíjcyároobe botsíi méhdivu böhówaaavéhi. ³ Aanée páneere dibye méénunéhjí muha máájtyumíhi. Áhdurée dibye íhjyuváné muha mélleebóhi. Aane ámúhakye ó úúballé ímí tsame meíjcyame menáhbévájcatsí íñe muhdú muha Cááni Píívyéébeé, diibye Ílli Jetsocríjtoo, íjcyámútsima meíjcyadu. ⁴ Aane ámúhakye ó úúballé tééneri ámuha meímjyuúki.

Píívyéébedi ímiááju

⁵ Ááné uwáábojúu dííbyere Jetsocríjtó múúhakye úwaabóné íñe ámúhakye ó úúballé Píívyéébe ímiáábé íjcyáábedi iiné imityú íjcyatúne. ⁶ Áábeke ‘ímí ó úraavyé’ menéérome ímityunéhjí meméénúhajchíí illure máallíhi. ⁷ Áánetu ímiáábé dibye íjcyadu

meíjcyáhajchíí ímí ménahbévájcatsí pamévamáye. Áijyu tsá iiná máhallúrí íjcyájúcootú tsúúcajáa Ílli Jetsocríjtó ítyujpácyó iwáágóóneri páneere méimítýú ímibájchónélliíhye.

8 Áánetu ímityúmé meíjcyarómé ‘tsá ímityuube o íjcyatúne’ menéhajchíí illure máallímyeímyé pañe tsá ímiáájú íjcyatúne. **9** Árónáa ihdyu Píívyéébe ímiáábé íjcyaaabe iñéhdu méenúúbeke méimityuháñé meúúbálléhajchíí méhdi iídáátsóvéne mééma ímibájchoobe páneére. **10** Áánetu ‘tsá múijyú iiné ímityú o méenutúne’ menéhajchíí Píívyéébeke álliu múnáájpidi médillóhi. Aane ehdu menééme tsá ímí díibyé uwááboju mecáhcújtsotúne.

2

Críjto mépiááboóbe

1 Ámuúha Llihíúmuj, ícyooca íñe ámúhakye o cáátúnúné pañe o néé ámuha ímityúné meméénútuki. Árónáa ihdyu ímityúné meméénúhajchíí Jetsocríjtó ímiáábé mépiááboobe íjcyaaabe meke Méécáání húmíj piinévú píaabóhi. **2** Muuráhjáa pájámeííbyé méimityuháñé mééma iimibájchoki. Árónáacáa tsá apáámyéllihiyéré méhllií dibye dsíjívetúne. Muuráhjáa pámeere míamúnaa iíñújíri íjcyámélli dsíjíveébe.

3 Aane muurá ihdyu Píívyéébé taúhbajúúné néhdu meíjcyánetu méwaajácú ímiááné dííbyeejté meíjcyane. **4** Áánetu tsaate ‘dííbyeejté muúha’ néérome dííbyé taúhbajúúné néhdu íjcyatúmé álliu múnáa. Áámé pañe tsá ímiáájú íjcyatúne.

5 Muurá ihdyu Píívyéébe néhdu meíjcyame dííbyeke méwajyúhi. Áánetu méwaajácú ímiááné dííbyeéjté meíjcyane. **6** Áánellii műu tsaate ‘Píívyéébeke ímí ó úraavyéhi’ nééme ijcyá muhdúhjáa ííñújíri Jetsocríjtó ícyahíjcyádu.

Tsiiñe taúhbaju böhówaavéne

7 Ámuúha táñahbémuj, íñe ámuúha éllevu o cáátunúné tsá béhné taúhbaju íjcyatúne. Muuráhjáa ihdyu tsúúcajátújuco ámuúhama tene íjcyane. Áánellii tsúúca ámuúha teene méwaajácúhi. **8** Áróńáa béhnéuvúdú ámuúhakye ó nehíjcyá muhdú Crińto meke wájyudu ámuúha mewájyújcatsíki. Muurá tsúúca ímityúné ámuúha meícyahíjcyáné meíhvéjtsóné ímiáájuréjuco meúraavyéne.

9 Aane muurá ‘ímiáájú ó úraavyéhi’ menéérome ménahbémuke menéhnilléhajchíí íimityunéjcúréi méúraavyéhi. **10** Áánetu ihdyu ímiááné ímiáájú meúraavyémé méwajyú ménahbémuke. Aame tsáhájuco ímityúné pañevú memújtatúne. **11** Áánetu ménahbémuke menéhnillémé ímityúné pañe méijcyáhi. Aame teene meke mújtatsómé méijcyá éhne műúne hállúvatúmé íjcyadu wáájácúmeítyúme.

12 Aane íñe ámuúha áátsiimédú menéémeke ó caatúnú tsúúca Jetsocríjtoj tééveri Píívyéébe ámuúhadi iiddáátsóvéne ámuúhá imityú ímibájchómeke.

13 Aane ámuúha kékémejtéké ó caatúnú tsúúca Jetsocríjtoke páneeréikyée ípívyéévétúné ihdéjuco íjcyáábeke ámuúha mewáájácúnélliíhye. Áhdure ámuúha ováhtsámuke ó caatúnú tsúúca ámuúha Naavéneke metáhjánélliíhye. Áhdure ámuúha

tsiiméké ó caatúnú tsúúca Méécáánikye ámuha ímí mewáajácúnellííhye.

14-15 Ahdícyane pámeere kékémejtémá ováhtsámú tsúúca Píívyéébeke ímí ámuha meúraavyémé Naavéneke metáhjame tsá múu íjyacunújúcootú ííñújíenéhjíri. Muurá tsaate ténehjírígé íjcyame tsá Píívyéébeke wájyutúne. **16** Muurá páneere ííñújíene tsá Píívyéébedítýú tsáátune. Naavénedítýúré tsááne méjpíyi ímityúné meméénúiyóneri meúmúúpivyéne, iiná meíiteneri meúmúúpivyéne, meéhnéváneri memítyákímyeíñé. **17** Áronéhjí muurá páneere téejima wágóóóveéhi. Áánetu ihdyu Píívyéébe ímillédú ícyahíjcyámé tsá múijyú muhdú íjcyáityúne.

Imiááju

18 Ahdícyane, ámuúha Llihíúmuj, tsúúca ííñuji mééma níjkévaáhi. Muurá tsúúca ámuha méwaajácú tééné ihde Críjtoke múnáátsohíjcyaaabe böhówááveíñé. Muurá tehdu nééme mítyaméjuco méhdivu böhówáávénetu méwaajácú tsúúca ííñuji mééma níjkévaíñé. **19** Muuráhjáa tujkénú meke iñáhbévhíjcyáróne méhdityu íhvetémé ímiá nahbémú iíjcyátúnellííhye. Imiá nahbémúu iíjcyaca tsá ditye méhdityu dówáávéíturóne. Áánetu méwaajácú ménahbémú ditye íjcyatúne.

20 Áánetu ihdyu tsá ámuha diityédú menéétune. Muurá ihdyu tsúúca Píívyéébé Apííchó ámúhá pañé íjcyánéllii ámuha méwaajácú ímiááju. **21** Tsá idyé ámuha mewáajácútúnellii ámúhakye o cáátúnutúne. Muurá tsúúca ámuha méwaajácú keená álliúré

Íjcyane. Áánéllii ámúhakye ó caatúnú ámuha maállítsámeítyuki. ²² ¿Aane caatyé íñe diitye álliu múnaa? Jetsóó Críjto Mépájtyetétsoobe íjcyatúné néhíjcyámé muurá álliu múnaa. Aame illure dííbyeke ehdíívállehíjcyá Cááni Píívyéébema diityétsikye icyáhcújtsótúnélliíhye. ²³ Muurá Illíkye cáhcújtsótúmema tsá Cááni Píívyéébe íjcyatúne. Áánetu ihdyu dííbyeke cáhcújtsómema íjcyáabe.

²⁴ Aane muhdúhjáa ámuha tsúúcajátújuco teene melléébone ímí mecáhcújtsóhajchíí iiné imíjyaú ámuha méíjcyáá Méécááni Píívyéébeé, Illi Jetsocríjtoo, íjcyámútsima. ²⁵ Muuráhjáa dííbyere Jetsocríjtó néé múijyú medsíjivéjúcóóítýúne böhíívu meke iájcune.

²⁶ Ehdu íñe ámúhakye ó caatúnú tsaate ámúhakye mújtásóiýóné ihdétu.

²⁷⁻²⁸ Árónáa tsá múha ámúhakye álliítyuró Píívyéébé Apííchovu tsúúca Jetsocríjtó ámúhakye ájcúmeke. Áánéllii tsá múha ámúhakye úwáábóítyuró téénere ámúhakye úwáábohíjcyánélliíhye. Ááné uwááboju muurá tsá álliu íjcyatúne. Ahdícyane, ámuúha Llihíúmu, ímíñeúvú meíjcyá Críjtoma muhdú Píívyéébé Apííchó ámúhakye túkévejtsódú múijyú tsiiñe dibye tsáácooca iinérí núcójpívetúmé tsaímíyé dííbyeke ámuha mewáátsúcúpéjtsoki. ²⁹ Muurá ámuha méwaajácú Jetsocríjtó ímiáábé íjcyáabe múijyú ímityúné méenutúne. Ahdu íjcyame Píívyéébej tsíimé ijcyáhi.

3

Píívyéébej tsiīme

1 Cáhawáá méíjtsúcunu muhdú Píívyéébe mítyane meke iwájyúnélíi tsiīmedi díllone. Aame ímiááné dííbyej tsiīmé méijcyáhi. Áánetu dííbyeke cáhcújtsotúmé tsá wáajácutú dííbyeéjté meíjcyane dííbyeke iwájácutúnélíihye. **2** Ámuúha táñahbémuj, ímiááné tsúúca dííbyej tsiīmé meíjcyarómé tsáhái ímí mewáajácutú muhdú meíjcyaiñé nihñévúre. Áróñáa méwaajácú Críjto meke újcúvácooca dííbyedúréjuco meíjcyaiñé dííbyeke maájtyúmíñélliíhye. **3** Muurá ímiááné dííbyeke mecáhcujtsómé métsúúrámeíhijcyá ímiáámeréjuco meíjcyaiyóneri dibye íjcyadu meíjcyaki.

4 Áánetu ímityúné meméénuhíjcyámé Píívyéébé taúhbaжу íllure méehdiívalléhi. Muurá tsá dibye ímilletú ímityúné meméénune. **5** Muurá ámuha tsúúca méwaajácú Jetsocríjtóo múijyú ímityúné méénútuube ííñujívú tsááne méimítyuháñé méhdityu iwáágóoki. **6** Aane pámeere ímí dííbyema íjcyame tsá ímityúné méénutúne. Áánetu ímityúné méénuhíjcyámé tsá dííbyeéjté íjcyatúne. Aame tsá dííbyeke wáajácutúne. **7** Ahdícyane, ámuúha Llihíúmuj, tsáma tsaatédívú máállítsámeídíñé. Muurá ímiáánéré méénuhíjcyámé ímiáámé ijcyá Jetsóó íjcyadu. **8** Áánetu Naavéneéjté íjcyame ímityúné méénuhíjcyá tsúúcajátújucóo dibye íjcyadu iíjcyánélliíhye. Áánéllihiyée muurá Píívyéébé

Hajchi tsáá ííñujívú dííbyeke ityáhjáne dibye tútavájtsonéhjí iimíbájchoki.

9 Aane ímiááné Píívyéébej tsíimé meíjcyame tsáhájuco ímityúné meméénutú béhné íjtsaméivúréjuco dibye meke ájcúnélliíhye. Aame tsáhájuco ímityúmé meíjcyatú tsúúca iitsímedi dibye meke díllome. **10** Aane muurá méwaajácú caatyé Píívyéébej tsíimé íjcyane. Áhdure méwaajácú caatyé Naavénej tsíimé íjcyane muhdú ditye íjcyánetúre. Muurá ímityúné meméénuhíjcyámé ménahbémuke mewájyutúmé tsá Píívyéébeéjté meíjcyatúne.

Méwájyújcatsíñe

11 Muurá ámuha méwaajácú tujkénúu meúwáábójcatsíñé muhdú mewájyújcatsíiyóne.

12 Aame tsá meíjcyatú Caíiuvúhjáa íjcyadu. Muuráhjáa Naavéneéjpí iijcyánéllii íñahbeke llíihyánuúbe. Aanée ¿iveekí lliihyánuube íñahbeke? Dibyéhjáa múhdurá méenúnáa íñahbe ímí méenune itsárilléne dííbyeke lliihyánuúbe.

13 Ahdícyane múhdurá méijsúcunúdí ámúhakye Píívyéébeke cáhcújtsotúmé néhnilléhajchiíjyu, ámuúha táñahbémuj. **14** Muurá méwaajácú Píívyéébeéjté meíjcyame ménahbémuke mewájyume müijyú medsíjívégúcóiityúne böhíima meíjcyane.

Aánetu íñahbémuke wájyutúmé tsá téénema íjcyatúne. **15** Muurá dsíjivétso múnaádú nééme íñahbémuke nehnilléhi. Aane muurá ámuha méwaajácú tsíjtyeke idsíjívétsoíyóneri íjyácuñuhíjcyámema müijyú medsíjívégúcóiityúne

bóhí íjcyatúne. **16** Muurá méwaajácú muhdúhjáa Jetsocríjtó meke iwájyune úújetsóné idsíjívéneri. Ahdu téhdure ménahbémuke méúújétsóiyá diityéké mewájyune. **17** Ditye píhtónetu diityédí meídáátsóvéne mepíáábótúhajchíí tsá ímiáánetúré Píívyéébeme mewájyutúne. **18** Ámuúha átsíimédú ámuha menéémej, tsá múu apááñéré lhjyúri íñahbémuke wájyutúne. Múu ímiááné diityéké iwájyune úújetsó diityéké ipíáábóneri.

Píívyéébema ímí meíjcyane

19 Ehdu meméénume ímiáánéjuco ímiáájú meúraavyéne. Aame méwaajácú ímiááné ímí Píívyéébema meíjcyane. **20** Muurá ímityúné meméénune méwaajácúhi. Aane Píívyéébe iiná tühúúlléébejíí waajácú muhdú meícyahíjcyáne. **21** Ámuúha táñahbémuj, muurá ímityúné meméénútúcooca méwaajácú ímí Píívyéébe meke íjtsúcunúne. **22** Aabe meke ajcú páneere dííbyeke metáúmeíñé dííbyé taúhbajúúné mecáhcújtsóne dibye ímillédú meíjcyámeke. **23** Meke muurá táuhbaabe Ílli Jetsocríjtoke mecáhcújtsóne mewájyújcatsí muhdú meke dibye wájyudu. **24** Dibye meke néhdu meíjcyame ímí dííbyema meíjcyáhi. Aame méwaajácú mééma dibye íjcyane Íapííchó mépañévú ipícyóónej tééveri.

4

Ímiáájú Píívyéébedítýú tsááneé

1 Ámuúha táñahbémuj, tsá múu peecútéré cáhcújtsotú tsaate ámúhamá Píívyéébé icyánéjcuri

íhjyuváne. Tujkénú műu ímíñeúvú ijtsó iwáájácu ímiááné dííbyedítýú tene íjcyáhajchííjyu. Muurá mítyame állíu múnaa dííbyé ihjyú uubálle múnáadi idillómeíñe úwáábohíjcyáhi. ² Aane cáhawáá ámúhakye o néé muhdú mewáájacúné ímiááné Píívyéébé Apííchó túkevéjtsori úwáábohíjcyámeke. Muuráhjáa ihdyu Jetsocríjtó Píívyéébé Hajchi íjcyaaabe Míamúnáájpidívú iípívyéévéne ííñujívú tsááne cáhcujsómé úwáábohíjcyá Píívyéébé Apííchó túkevéjtsóneri. ³ Áánetu teene cáhcújtsotúmé tsá téené túkevéjtsori úwáábotúne. Críjtó munáajpi Naavéné apííchó túkevéjtsoríyé úwáábohíjcyáme. Aane diityé uwááboju tsúúca ijcyá ííñújíri éhnée éíjyújuco téené uubállé ámuha melléébone.

⁴ Ámuúha Llihíúmuj, muurá Píívyéébeéjté ámuha meíjcyame tsúúca diityéké métahjá diityémá íjcyáábé ihnáhó éhnííñevu ámúhama íjcyáábé ihnáhó íjcyánélliíhye. ⁵ Iji múnaáré iíjcyánéllii míamúnáadítýúré tsááné ijtsaméí ditye úwaabóné diitye míamúnaa lleebúcunúhijcyá téhdure tééji múnaa iíjcyánélliíhye. ⁶ Áánetu ihdyu Píívyéébeéjté meíjcyánéllii téhdure dííbyeke wáájacumé meke lléébohíjcyáhi. Áánetu dííbyeke wáájácutúmé tsá meke lléébotúne. Áánetúré méwaajácú caatyé ímiááné Píívyéébé Apííchó túkevéjtsori úwáábohíjcyáne, áánetu caatyé álliúré Naavéné apííchó túkevéjtsori úwáábohíjcyáne.

Píívyéébe meke wájyune

⁷ Áánéllii metsu Píívyéébedítýú tsááné ijtsaméima meíjcyame mewájyújcatsíki, ámuúha

táñahbémuj. Muurá mewájyújcatsíñeri méúújetsó ímiááné dííbyej tsíimé meíjcyame dííbyeke mewájacúne. ⁸ Áanetu tsíjtyeke wájyutúmé tsá dííbyeke wáajácutúne. Muurá dííbyej tsíimé iíjcyaca tsíjtyeke wájyúiyá muhdú dibye meke wájyudu. ⁹⁻¹⁰ Muuráhjáa méicyánécutu dííbyeke mewájyútúrónáa meke mítyane iwájyune újétsoobe apáábyéré Ílli íjcyáábeke iíñujívú dibye wálloobe dsíjivénej tééveri méimítyuháñé ábájíivémeímyé müijyú medsiíjivéjúcóóityúné böhí meújcuki.

¹¹ Áánellii mewajyújcatsíiyáhi, ámuúha táñahbémuj. ¹² Muurá dííbyeke müijyú maájtyúmiturómé mewájyújcatsíhajchíí méwaajácú Íapíichó mépañe íjcyane. ¹³ Áánevu meke dibye ájcúnellii méwaajácú ímiááné dííbyeéjté meíjcyane. ¹⁴ Muuráhjáa muha Jetsocríjtoke maájtyumímé íñe méúúballehíjcyá Méécáání dííbyeke iíñujívú wálloone dííbyej tééveri pámeere míamúnáake ipájtyetétsoki. ¹⁵ Aane Jetsóó Pívyéébé Hajchi íjcyane mecáhcújtsóne dííbyedívú mecátsípaavémé tsaímíyé Pívyéébema méíjcyámé pañe íjcyaabé Íapíichojoj tééveri.

¹⁶ Aane dibye meke wájyune mewájácúnellii dííbyeke mecáhcújtsóne dííbyedívú mécátsípáávehíjcyáhi. Muurá ihdyu iíjcyadúré meke wájyuúbe. Aane pámeekéré mewájyume ímí dííbyema meíjcyámema idyé íjcyaabé Íapíichojoj tééveri. ¹⁷ Muuráhjáa muhdú Jetsocríjtó iíñújiri íjcyadu meíjcyáneri méúújetsó ímiááné

dííbyeke mewájyune. Aabe meke wájyúnéllii tsá meíllityétú nihñéétsihvúré mééma dibye muhdú meícyahíjcyáné ímíbájchóíñeri. ¹⁸ Muurá meke wájyúmedi tsá meíllityétúne. Áánetu meke wájyútúmeke méillí ditye meke ímítýú dáríívéiyónélliíhye. Muurá tsaate meke wájyune mewájácútúnéllii diityéké méílliíyáhi.

¹⁹ Árónáacáa ihdyu Píívyéébe tsúúcajátújuco meke wájyune mewájácúnéllii dííbyeke mewajyúhi. ²⁰ Áánetu ‘Píívyéébeke ó wajyúhi’ menéérome ménahbémuke menéhnílléhajchií illure máallíhi. ¿Muhdú maájtyúmírómeke mewájyúmejííva Píívyéébeke mewájyuú awáá maájtyúmííbekéjíívari? ²¹ Árónáacáa meke neebe dííbyeke mewájyúne téhdure ménahbémuke mewájyuki.

5

Ímítýúné metáhjane

¹ Muurá Jetsóó Mépájtyetétsóóbeke mecáhcújtsóóbedívú mecátsípaavémé méijcyá Píívyéébej tsííme. Aane dííbyeke wájyume téhdure íítsíímeke wajyúhi. ² Aane dííbyeke mewájyúnéllii dibye meke néhdu meíjcyame téhdure tsijtye dííbyej tsíímé íjcyámeke ménahbémuke mewajyúhi. ³ Muurá dibye néhdu meíjcyáneri méúújetsó dííbyeke mewájyune. Aane tsáháturo túhuutúne. ⁴ Muurá dííbyej tsíímé meíjcyame ííñújí imítýuháñé métahjá Jetsóoke mecáhcújtsóneri. ⁵ Píívyéébé Hajchi dibye

íjcyane mecáhcujtsómé métahjá panéváré meke tútávájtsóiyóne.

Jetsóó Píívyéébé Hajchi

⁶ Muurá méwaajácú Jetsóó Píívyéébé Hajchi íjcyane dibyée tsójtsósámeícyooca Ílli dibye íjcyane dííbyere Píívyéébe cáámetu néénélliíhye. Áhdurée dibye dsíjívécooca úújétsoobe Ílli dibye íjcyane. Aane muurá Íapíichó méhdivu böhówátsohíjcyá ímiááné tene íjcyane. ⁷ Muurá ijcyámé níjkyéjíri pápihchúúmeva Píívyéébé Hajchi Jetsóó íjcyane néemeé: Diibye páñetu Ílli Jetsocríjtoo, Cáánií, Íapíichoo, éhdume. Aame pápihchúúmeva íjcyame tsáápiiyéro. ⁸ Téhdure íñe ííñújíri pápihchúúneva teene böhówajtsóhi: Dibyée tsójtsósámeícyooca Cááni nééneé, dibyée dsíjívécooca tsiiñe dííbyere nééneé, Íapiichó meke néhíjcyánee, éhdune. Aane pápihchúúneva íjcyane tsanééré méhdivu böhówajtsóhi. ⁹ Muurá mécáhcujtsó míamúnaa meke nééneé. Aanéjíí muurá mecáhcújtsóiyá Píívyéébe meke nééneé. Muurá dííbyere meke néé Jetsóó Ílli íjcyane. ¹⁰ Áánéllii pámeere dííbyeke cáhcujtsómé waajácú iíibúuri ímiááné Píívyéébé Hajchi dibye íjcyane. Áánetu teene cáhcújtsotúmé állíu múnáájpidi dilló dííbyeke. ¹¹ Árónáa neebe Íllij tééveri meke iájcuiñé múijyú medsiíjivéjúcóiityúne böhíívu. ¹² Aane pámeere dííbyé Háchima íjcyame tsúúca teene ujcúhi. Áánetu dííbyema íjcyátúmedi tsá tene íjcyatúne.

Nihñéenéré túkevéjtsoju

13 Ehdu íñe ámúhakye ó caatúnú Píívyéébé Hájchikye ámuha mecáhcújtsómeke ámuha mewáájácu tsúúca ámuha müíjjý medsiíjivéjúcóóityúne böhíima meíjcyane.

14 Muurá méwaajácú Píívyéébe ímillédújuco tene néhajchií dííbyeke metáúmeíñé dibye meke lléébone. **15** Áánellii méwaajácú dibye meke piááboíñé páneere dííbyeke metáúmeíñetu.

16 Aane tsaapi ménahbe ímityúné méenúhajchií műu dííbyé hallúvú piáábó táumeí Píívyéébeke dibye dííbyedi iídáátsóvéne dííbyé imityú iábájíive dibye tééné déjúcotu iidsíjivétuki. Árónáa ijcyáné tsane ímityúné meméénúné déjúcotu medsiíjivéiyóne. Aane téénéeméné dibye méenúhajchií métáúmeídí piáábó dííbyé hallúvu. **17** Muurá páneere Píívyéébe ímilletúné meméénunéhjí ímityúne. Árónáa ijcyáné tsane tééné déjúcotu medsiíjivéiyóne.

18-19 Árónáa méwaajácú ímiááné Píívyéébeke mecáánívahíjcyámé ímityúné pañevú meúcaavéjúcootúné dííbyé Hajchi meke Naavéné müjtátsóíyónetu téhmehíjcyánellíhje. Áánellii muurá tsá dibye meke müjtátsóítyuró Píívyéébejté meíjcyámeke. Áánetu íñe mühdumé iíñujíri ijcyáné míamúnaa Píívyéébeke cáhcújtsotúmé diibye Naavéné hójtsí pañe. **20** Muurá méwaajácú Píívyéébé Hajchíi tsááne iíñujívú meke iwáájácútso muhdú ímiáábé Cááni ijcyane dííbyema ímí meíjcyaki. Aame ícyooca ímí dííbyema méijcyá Illi Jetsocríjtoma

meíjcyánélliíhye. Aane ímiáábé Píívyéébe íjcyaabé
meke ajcú múijyú medsíjivéjúcóoítyúne bóhiívu.
21 Ahdícyane, ámuúha Llihíúmuj, óvíjyacóóné
dííbyedítyú ámúhakye mújtátsóiyonéhjí ámuha
mecáánívahíjcyáne. Áyu tehdújuco.

**Píívyéébé ihjyu: jetsocríjyodítú cáátúnuháámi
New Testament in Bora (PÉ:boa:Bora)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bora

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Boara [boa], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bora

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
6f878dbd-e896-5e27-b788-1442926dfc48